

Fegyverhasználat: csak végszükségben

Körülbelül 120 ezer személy- és vagyonvédelmi vizsgálóval rendelkező munkavállalót tartanak számon hazánkban, akik közül ténylegesen 70–80 ezren dolgoznak a szakmájukban. Szomorú aktualitású mostanság az a kérdés: milyen jogai vannak a biztonsági őrnek, s mely körülmények között használhatja a fegyverét?

A választ Varjú Miklóstól, a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara megyei elnökétől kaptuk meg.

Korábban kormányrendelet szabályozta a vagyonvédelmet, ám a 90-es években megnőtt az igény a magántulajdon óvására, ezért 1998-ban alkották meg a személy- és vagyonvédelemben dolgozók tevékenységét előíró törvényt. Vagyonőri igazolványt – ha erkölcsileg megfelelnek – a rendőri és katonai szakmákhoz kötődő szak- és felsőoktatási intézményekben végzettség kaphatnak. Akinek nincs ilyen képesítése, az 300 órás tanfolyamon sajátíthatja el a szükséges jogi, szakmai és önvédelmi ismereteket.

Mivel a tananyagot sok kritika érte (mondván, hogy túl átfogó,



*A bűnözők esélyt sem adnak az őröknek az „együttműködésre”
(Fotó: Derencsényi István)*

nem konkrétan a szakmába vágó jogi témákat öleli fel), előkészületben van a reformja. Az oktatás nem tartozik a kamara hatáskörébe, de akkreditált képzésként csak szakképzett tanárok (jogi szakemberek, rendőrök) taníthatják a – nem

iskolarendszerű felnőttképzésben – résztvevőket. A tanfolyam végén a rendőrség által kiállított vagyonőri igazolványt kap a – büntetlen előéletű – sikeres vizsgázó, de ezzel csak fegyver nélküli szolgálatot láthat el.

A fegyveres őröknek – a törvényben szabályozott keretek közötti – vizsgát kell tenniük. Ennek során bizonyítják fegyverkezelési jártasságukat, gyakorlatban és elméletben is. Fegyveres szolgálatot csak akkor teljesíthetnek, ha nemcsak az általános egészségügyi előírásoknak felelnek meg, hanem pszichikailag is alkalmasak erre a tevékenységre – vagyis jól kezelik a stresszhelyzeteket. Az orvosi igazolás korlátozott ideig érvényes, így bizonyos időközönként újabb vizsgálatokon kell megjelenniük. További követelmény a büntetlen előélet is. Ez a képzettség a hétköznapi feladatok ellátásához elég, ám nyilván nem mindegy, hogy valaki kettessel vagy ötössel zárja az oktatást. Ám sokan kényszerpályának tekintik (hiszen a munkaügyi központok rövid átképzéssel ontották a biztonsági őröket), mára nagyon felhígult a szakma. A kamarai tagokat kötelezik

továbbképzésekre, mint ahogyan a vagyonőröket alkalmazó – magukra adó – cégek is folyamatosan biztosítják állományuknak az újabb ismeretszerzés lehetőségét konkrét szituációk elpróbálásával, lőgyakorlatokkal.

A törvény felhatalmazza a személy- és vagyonőröket arra, hogy tarthatnak maguknál lőfegyvert, gázspray-t, gumibotot és az erre vonatkozó jogszabály szerint azokat jogos védelmi helyzetben, illetve végszükség esetén használhatják. Ide tartozik, ha az életre és testi épségre irányul az erőszakos magatartás. Bár egyértelmű a megfogalmazás, mégis okot ad arra, hogy megossa a véleményeket. Az iskolában ugyanis azt tanítják az őröknek, hogy működjenek együtt a támadóval, és adják át az értékeket, ám a közelmúlt eseményei bizonyítják, hogy erre esélyt sem adnak a bűnözők, hiszen azonnal használják a fegyvereiket. Sajnos, a törvény nem védi kellőképpen a vagyonőröket, mint ahogyan a rendőröket sem, nekik a jogszabályokban előírtak szerint kell ezekben a helyzetekben cselekedniük, fegyverüket használniuk.

Dávid Orsolya

A gombászás nemcsak öröm...

A felelőtlen gombaszedés és -fogyasztás minden évben követel áldozatokat. Sajnos, a mostani szezonban is történt már ilyen tragédia – az újabbak megelőzése érdekében tehát mindenképpen fontos felidézni a legfontosabb tudnivalókat.

Bőséges gombatermással hálálták meg az utóbbi napok kiadós esőzéseit az erdők és a mezők. Ennek gazdag eredménye a vásárcsarnok asztalain is szemet-szájat gyönyörködtetően kelleti magát. Tinóruk, csiperkék és pófetegek, valamint nagy őzlábak és szegfűgombák is kaphatók immár a piacon, melynek első sorain korábban – a nyári szárazság miatt – bizony sokáig csak természetett példányok voltak beszerezhetőek.

Kereskedőknek, vásárlóknak egyaránt fontos tudnivaló, hogy a csarnokban csak a szakértő által ellenőrzött, ehető gombák árulhatók.

A Csapó utca felőli részen található iroda szolgáltatása hétfőtől szombatig 6 és 12 óra között, míg vasárnap 6-tól 11 óráig vehető igénybe – mégpedig díjtalanul, de az eladni szándékozók számára kötelezően.

Érdemes felidézni mindezzel kapcsolatban a gombaszedés néhány szabályát is. A legalapvetőbb az, hogy minden egyes gyűjtött darabot meg kell nézetni szakemberrel. Természetben „szüretelt” gombákat, illetve azokból készített ételt akkor sem szabad elfogadni, ha az a legjobb barát ajándéka. Gyűjtéskor a különböző gombákat más-más tasakba kell tenni, hogy az esetleges mérgező példányok ne „fertőzhessék” meg a fogyaszthatókat.

És persze, hiába az örökös figyelmeztetés, mindig akadnak, akik a legveszedelmesebb gombából, a gyilkos galócából esznek. Jóllehet, markáns ismertető jegyei vannak ennek az egyébként valóban szép fajtának is: a lemezei

mindig fehérek maradnak, gallérja és bocskora van, a kalapbőre színe pedig – életkorától függően – fehér, olivazöld és barnás közötti árnyalatú. Vigyázat, a nagyerdei park egyes részein is tömegesen terem!

V. A.



Csak ellenőrzött gomba árusítható

A Parlament szeptember 29-én – a szocialisták és a szabaddemokraták 197 igen szavazatával – miniszterelnöknek választotta Gyurcsány Ferencet, a koalíciós pártok jelöltjét.

Új kormánya bemutatásakor csütörtökön hét új minisztert és két tárca nélküli minisztert nevezett meg Gyurcsány Ferenc. Így Rácz Jenő lett az egészségügyi, Csizmár Gábor a munkaügyi, Petrétei József az igazságügyi, Somogyi Ferenc (8 november 1-től) a külügyi-, Kóka János a gazdasági miniszter, Baráth Etele az Európai Ügyek, Kolber Ist-

Új kormány

ván pedig a fejlesztési ügyek tárca nélküli minisztere. Szerkezeti változás lesz, hogy Göncz Kinga esélyegyenlőségi miniszter átveszi a megszűnő Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium hatáskörébe tartozó gyermek- és ifjúsági ügyeket, míg a sport – Ábrahám Attila államtitkár vezetésével – közvetlenül a Miniszterelnöki Hivatalhoz tartozik majd.

Az államtitkárok között is számos új név akad. Ami Hajdú-Bihart

érinti: a kabinet tagjainak kihirdetését követően lemondott területfejlesztési államtitkári posztjáról Nagy Sándor, a szocialisták hajdú-bihari listájáról Parlamentbe került képviselője. Értesülésünk szerint Nagy egészen csütörtök reggelig a belügyminiszteri pozíció várományosa volt. Hétfőre azonban megváltoztatta döntését és kinevezték a kancellária államtitkárának: területi és támogatási kormány megbízott lett.

Eggyel több hajdú-bihari szocialista

Csige Tamás személyében – ciklus közben – eggyel nőtt Hajdú-Bihar megye képviselőinek száma. A Magyar Szocialista Párt országos listájáról Országgyűlésbe került honatya a munkáját az Európai Parlamentben folytató Fazakas Szabolcs helyét vette át. Mint mondja: lakóhelye, Hajdúdorog mellett az egész térség érdekeit kívánja képviselni – elsősorban a környezetvédelem és az idegenforgalom területén.



Csige Tamás

– *Hogyan lett most, ciklus közben országgyűlési képviselő?*

– Már 1998-ban is szerepeltem az MSZP hajdú-bihari listáján. 2002-ben már az országos listán is, ahol az első százban voltam; megyéinkből csak Nagy Sándor és dr. Juhász Lévai Katalin volt előttem. Az európai parlamenti választásokon hat olyan szocialista képviselő jutott ki Brüsszelbe, akik a frakció tagjai voltak. Közülük hárman területi listások voltak, hárman pedig országos listás mandátummal rendelkeztek. Utóbbiak utódlásáról a párt országos választmánya döntött. A három kiválasztottból az egyik én lettem.

– *Minnek volt ez köszönhető?*

– Talán annak, hogy Hajdú-Bihar megyének ezideig nem volt egyetlen országos listás mandátu-

ma sem. De az is dönthetett, hogy a szocialista pártban van egy fiatalítási igény. Harmadrészt az elmúlt időszakban Hajdú-Bihar megyében igen komoly eredményeket ért el a szocialista párt.

– *Mire gondol?*

– Nagyon sok helyen új alapszervezetünk alakult. Átstrukturáltuk az eddigi szervezeteket. A jobb információáramlásért újságot jelentettünk meg tagjaink, illetve szimpatizánsaink számára.

– *Nagy Sándor a 2002-es választáson Hajdúdorog körzetében indult. A mostani szerepe talán azt is jelzi, hogy átveszi a stafétabotot tőle?*

– Ez a kérdés úgy merül fel számomra, hogy a megyéből ez az a választókerület, amelynek a leghatékonyabb lehetne az érdekképviselete, mert négy országgyűlési képviselője is van. Az említett kérdés egyelőre nincs napirenden. Nem volna szerencsés most ezzel foglalkozni. Én bizonyítani szeretnék, minél többet tenni lakóhelyemért. A lényeg az a tevékenység, amelyet az elkövetkező időszakban – elsősorban a környezetvédelem és az idegenforgalom területén – szeretnék kifejteni. Ritmusváltás zajlik a kormányzati és a pártmunkában is, amelynek részese lehetek. A változások időszakában felpörgött a lendületünk, s több lehetőség nyílik az aktivitásra.

Képviselőink a T. Házban

■ Az Országos Rádió és Televízió Testület 2003. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat általános vitájában szeptember 20-án szólt fel a Fidesz képviselőjében Halász János. A debreceni honatya kifejtette, hogy a médiafinanszírozási rend teljességgel összeomlott, a törvényjavaslatot pedig nem tartja általános vitára alkalmasnak.

■ A Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, valamint az ehhez kapcsolódó állami számvéveszéki jelentés együttes általános vitájában szeptember 21-én a Fidesz képviselőjében felszólt Arnóth Sándor. Püspökladány és térsége megválasztott országgyűlési képviselője abból a szemszögből elemezte az esztendőt, ahogyan egy átlagos nyugdíjas átélhette 2003-at.

■ Halász János szeptember 27-én interpellálta a miniszterelnököt: „Üvegseb helyett üvegszemprogram, avagy miért késik az őszinte beszéd a kormányzat korrupciós ügyeiről?” címmel. Ebben ismételt az azt firtatta, hogy vajon mire gondolt a leköszönő kormányfő, amikor a szabaddemokraták korrupciós ügyeiről tett említést. Az interpellációra a miniszterelnök megbízásából Kiss Péter, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter válaszolt, s a Medgyessy Péter által kiadott nyilatkozatból idézett, mely szerint „Felelős miniszterelnökként jogi eljárást kezdeményezett volna, ha konkrét bizonyítékok kerültek volna elé.”

Az oldalt írta és összeállította: Dombrovsky Ádám

(A fentiekről részletesebben tájékozódhatnak a www.deol.hu honlapunk politikai oldalának parlamenti alosztalán.)